

Захист
РОСЛИН

2
98

ГРАНСТАР®

сучасний
високоефективний
захист
зернових

De Point de Génouïs International S.A.

Представництво в Україні:

252042, м. Київ, тел.: (044) 295-74-00, 294-99-56; тел./факс: (044) 269-11-81

З питань закупівлі препарату звертатися до дистрибуторів фірми "Дюпон":

1. АТ "Украгробізнес", м. Київ, тел.: (044) 228-32-31
2. СП "Райз-Інвест", м. Рівне, тел.: (0362) 26-74-62, 26-65-96, 22-09-96
3. АТ "АгроРось", м. Корсунь-Шевченківський, тел.: (04735) 2-35-90
4. ЗАТ "Рост", м. Донецьк, тел.: (0622) 92-82-50, 93-26-47
5. АТ "Аграрний Союз", смт. Дослідне, тел.: (0562) 77-18-51, 77-18-58
6. СП "Азовзерно", м. Запоріжжя, тел.: (0612) 64-43-30, 64-45-53
7. Сумська обласна станція захисту рослин, тел.: (0542) 22-20-89, 22-07-86
8. ЗАТ "АКМА", м. Харків, тел.: (0572) 43-09-31
9. ВАТ Агрофірма "Насіння", с. Абазівка, П'ятиг. обл., тел.: (0532) 50-06-06
10. СП "Агрітех", тел.: (0562) 47-82-40, 47-82-39
11. "Габен", м. Львів, тел.: (0322) 76-34-23
12. "Елеваторзернопром", м. Вінниця, тел.: (0432) 32-70-91, 32-78-43

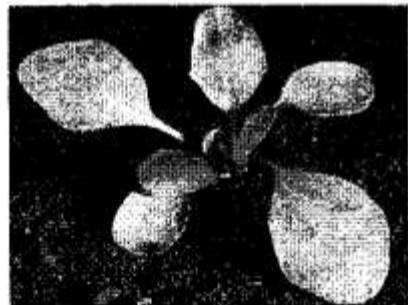

Докладніше про препарат читайте на с. 9

ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ за застосування гербіцидів ковбою та сатіс

У Центральному Лісостепу України ячмінь є однією із важливих кормових і продовольчих культур. Його зерно містить значну кількість білка, він є прекрасним концентрованим кормом і цінною сировиною для пивоваріння та харчової промисловості. Підвищення урожайності ярого ячменю має велике народногосподарське значення. Однак цього не можна досягти без наполегливої та систематичної боротьби із бур'янами, які перешкоджають нормальному росту і розвитку рослин. Втрати через них можуть сягати 30 і навіть 50 % врожаю зерна.

Останнім часом асортимент гербіцидів для боротьби з бур'янами у

Талабан польовий
ярутка полевая
(*Thlaspi arvense*)

посівах ярого ячменю зрос. Це вимагає всестороннього вивчення їх впливу на бур'яни і культурні рослини, від чого в значній мірі залежить продуктивність посівів.

Нами було поставлено завдання вивчити дію нових комбінованих гербіцидів — ковбою, 40 % в.р. (амонійна сіль хлорсульфурон + дікамба) і сатісу, 18 % з.р. (триасульфурон + флуороглюкофен-етил) у посівах ярого ячменю сорту Рось на забур'яненість, формування урожайності зерна та його якості.

Досліди проводились в умовах Уманської сільськогосподарської академії за схемою: контроль без гербіцидів, ковбої у дозах 125, 150, 175, 190 мл/га, сатіс — 100, 125, 150, 180 г/га. Гербіциди вносили у фазу повного кущиння ярого ячменю.

Облік забур'яненості посівів проводили на одному метрі квадратному в 9-ти кратні повторності на кожному варіанті досліду. Урожай збирали суцільним способом комбайном "Нива". Посівну якість зерна (енергію проростання, скожість) визначали за загальноприйнятими методиками.

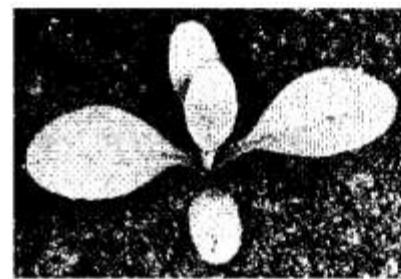
У результаті проведених досліджень

нами встановлено, що гербіциди сатіс і ковбої істотно зменшують забур'яненість посівів як за кількістю бур'янів, так і за масою, на що вказують і інші дослідники (Раскин М.С., 1995; Сахненко В., 1996). Однак забур'яненість посівів ярого ячменю змінювалася залежно від доз застосованих гербіцидів, фази росту рослин, а також ботанічного складу бур'янів.

При забур'яненості посівів ярого ячменю редкою дикою, талабаном польовим, гірчицею польовою краще знищувались бур'яни при обприскуванні їх у початкових фазах росту і розвитку. Вже на 2-й, 3-й день після внесення препаратів бур'яни припиняли ріст, на листкових пластинках з'являлися хлоротичні та антоціанові плями, точки росту починали засихати. На 15 — 20-й день спостерігалася повна їх загибель. Коренепаросткові бур'яни (осотжовтій і рожевій) ефективніше знищувались, коли вони були під час обприскування в фазі розетки. Якщо під час обприскування коренепаросткові бур'яни були в фазі виходу в стебло, то ростові процеси бур'янів пригнічувалися, але вони довгий час залишались життєздатними.

Найменша кількість бур'янів через 25 днів після внесення нарахувалася у варіантах досліду із застосуванням ковбою у дозах 175, 190 мл/га і сатісу 150, 180 г/га, що відповідно становило 18 ± 8 шт та 15 ± 12 шт./м² при 54 шт./м² на контролі (таблиця). Такі види бур'янів як талабан польовий, гірчиці і редко дика при цих дозах гербіцидів знищувались повністю. Перед збиранням урожаю склад

бур'янів депо змінювався: збільшувалася кількість однорічних злакових (різних видів мишію, курячого проса) і двохрічних бур'янів (лободи, щириці). Також зростала і маса бур'янів, але залежно від доз гербіцидів вона була різною. Так, при внесенні ковбою в дозах 125, 150, 175, 190 мл/га маса, бур'янів на 1 м² становила відповідно

Гірчиці польові
настуща сумка
(*Capsella bursa-pastoris*)

відно 321,8; 245,3; 200,9; 146,5 г; при внесенні сатісу в дозах 100, 125, 150, 180 г/га вона рівнялась 283,4; 233,3; 144,7; 112,1 г при 513,7 г/м² на контролі.

Чим більше знищувалось бур'янів, тим краще проходили ростові процеси ярого ячменю. Найбільша кількість листків на одній рослині, пріємно пахні листкової поверхні, висота рослин у фазу виходу в трубку були встановлені при внесенні 175 мл/га ковбою і 125 г/га сатісу. Аналогічними залежностями характеризувалися ростові показники і в фазі колосіння, молочної стиглості, що позитивно вплинуло на формування продуктивного стеблостю і кущистості.

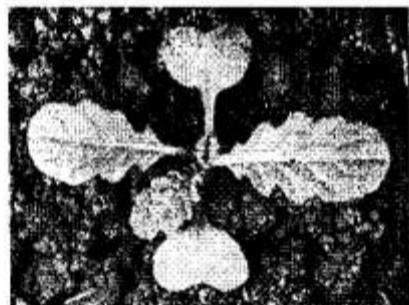
Вплив гербіцидів на забур'яненість посівів ярого ячменю
(середнє за 1995—1997 рр.).

	Контроль	100,0	154,5	100,0	56	100,0	513,7	100,0
Ковбої	32	59,3	97,8	83,3	39	69,6	321,8	62,6
125 мл/га	24	44,4	67,0	43,4	28	50,0	245,3	47,8
Ковбої	18	33,3	49,3	31,9	17	30,4	200,9	39,1
150 мл/га	8	14,8	33,9	21,9	16	28,6	146,5	28,5
Ковбої	31	57,4	80,8	52,3	32	57,1	283,4	55,2
175 мл/га	19	35,2	52,7	34,1	29	41,1	233,3	45,4
Ковбої	15	27,8	33,1	21,4	17	30,4	144,7	26,2
190 мл/га	12	22,2	26,0	16,8	14	25,0	112,1	21,8
Сатіс	100 г/га							
Сатіс	15	35,2	52,7	34,1	29	41,1	233,3	45,4
Сатіс	125 г/га							
Сатіс	15	27,8	33,1	21,4	17	30,4	144,7	26,2
Сатіс	150 г/га							
Сатіс	12	22,2	26,0	16,8	14	25,0	112,1	21,8
Сатіс	180 г/га							

Продуктивна кущистість була вищою в порівнянні з контролем у варіантах досліду з внесенням 150–175 мл/га ковбою і 125–150 г/га сатісу.

Урожайність ярого ячменю формувалась залежно від доз гербіцидів і ступеня їх впливу на забур'яненість посівів та культурні рослини. В середньому за 1995–1997 рр. внесення гербіцидів ковбою у дозах від 125 до 175 мл/га сприяло збільшенню урожая ярого ячменю від 32,1 до 36,0 ц/га при 29,3 ц/га на контролі. При збільшенні дози до 190 мл/га кількість бур'янів зменшувалась, але урожай ячменю не збільшувався, а дещо зменшувався порівняно з попередніми варіантами і складав 34,6 ц/га. На варіантах із сатісом найбільш високий урожай було одержано при застосуванні 125 і 150 г/га препарату – відповідно 36,5 та 36,4 ц/га зерна.

Використання на посівах ярого ячменю гербіцидів сатісу і ковбою позитивно вплинуло на формування посівних якостей зерна. Так, при визначенні спергії проростання встановлено, що в середньому на варіантах досліду з внесенням гербіцидів вона була на рівні 53–60 %, тоді як на контролі – лише 44 %. Схожість зерна також підвищувалась і становила 97–

Гірчиця польова
(*Sinapis arvensis*)

99 % (на контролі – 95 %). Активність ферменту амілази в проростаючому зерні ярого ячменю була вищою, ніж на контролі.

Отже, на варіантах із застосуванням гербіцидів сатісу і ковбою відбувається істотне зменшення кількості бур'янів, що позитивно впливає на урожайність і посівну якість зерна. Найбільш сприятливі умови для формування високого врожаю ярого ячменю складаються при висенні в посівах гербіцидів ковбою в дозі 175 мл/га і сатісу – 125 г/га.

В. П. КАРПЕНКО
Уманська
сільськогосподарська
академія

